

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI**

**ZAMONAVIY OLIV TA'LIM TIZIMI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**

**Xalqaro ilmiy konferensiya
2022-yil 22-noyabr**

Oliy ta'lim darajasida amalga oshirilayotgan tadqiqotlarning natijaviy samaradorligini yanada oshirish, professor-o'qituvchilar va mutaxassis-olimlar tomonidan olib borilayotgan ilmiy-tadqiqot faoliyati asosida yaratilayotgan ilmiy-texnologik ishlanmalarning tegishli sohalarga operativ tatbiqini ta'minlash ilmiy-innovatsion hamkorlikning asosiy tamoyilidir. Mazkur to'plam O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 7-martdagi 101-F-sonli Faroyishi asosida tasdiqlangan "Zamonaviy oliy ta'lim tizimi: muammo va yechimlar" mavzusidagi xalqaro ilmiy konferensiya materiallaridan iborat.

To'plamda Oliy ta'lim sifatini takomillashtirishda raqamli texnologiya va innovatsiyalarning ustuvor yo'nalishlari bilan bog'liq taklif va tavsiyalar ishlab chiqishning dolzarb masalalarini ilmiy-nazariy jihatdan qiyosiy o'rganishga e'tibor qaratilgan.

Xalqaro ilmiy konferensiya maqolalar to'plamini tayyorlash uchun mas'ullar:

Mas'ul muharrir: B.B.Sobirov, texnika fanlari doktori, professor,
NavDPI rektori

Ilmiy muharrir: N.O.Safarova, falsafa fanlari doktori, professor,
NavDPI Ijtimoiy fanlar kafedrasini mudiri

Taqrirlashchilar: E.E.Karimov, tarix fanlari doktori, professor, Nyu York Kofstra universiteti professori (AQSh) YUNESKOning Butunjahon yodgorliklari hujjatli merosini himoya qilish qo'mitasi a'zosi.
Sh.O.Madayeva, falsafa fanlari doktori, professor
O'zbekiston Milliy universiteti falsafa va mantiq kafedrasini mudiri,

Texnik muharrirlar: U.Q.Tilavova PhD, M.X.Norqobilov PhD.

Matlarda foydalanilgan misol, ko'chirma va ma'lumotlar aniqligi uchun mualliflar javobgardirlar.

© Navoiy Davlat pedagogika instituti, 2021

ТАЛАБАЛАРДА ЛИДЕРЛИК ҚОБИЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ИННОВАЦИОН ЁНДАШУВ	
Муталов С.Х. • Наманган давлат университети таълим докторанти.....	140
O'SMIRLARDA PSIXOLOGIK HIMOYA MEKANIZMLARINI SHAKLLANTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	
Sa'dullayeva Sh.A. • 2-bosqich magistr, BuxDU.....	143
ОБУЧЕНИЕ В РАЗЛИЧНЫХ ВОЗРАСТНЫХ УРОВНЯХ	
Абдуллаева Ш.С. • преподаватель английского языка кафедры Иностранных Языков, ҚарғДН.....	146
МАҚОЛЛАРДА "ҚО'У" ЛУГ'АВИЙ-МА'НОВИЙ ГУРУHIНИНГ КО'СМА МА'НО ИФОДАЛАШ ИМКОНИАТЛАРИ	
Sharipova M. • o'qituvchi, BuxDU O'zbek tilshunosligi va jurnalistika kafedrasida	
Gadoyeva Q. • o'qituvchi, 5-umumiy o'rtta ta'lim maktabi.....	148
YOSHLARNI ZAMONAVIY O'QITISHDA TA'LIM TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH MUAMMOSINI O'RGANISHNING ILMIY-U'SLUBIY ASOSLARI	
Xudjaqulova F.R. • "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi" kafedrasida o'qituvchisi, NavDPI.....	154
PEDAGOGIK TEXNOLOGIYANING MANBALARI, METODOLOGIK ASOSLARI VA UNING TURLARI	
Ziyatov A.T. • "Xorijiy Tillar" kafedrasida ingliz tili o'qituvchisi, Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti.....	155
ФОРМИРОВАНИЕ СТИЛИСТИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНЦИИ СТУДЕНТОВ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА	
Акрамова Н.Я. – преподаватель кафедры Русского языка и литературы, НавДПИ.....	157
МАРКАЗНИ ОСНЁ МУТАФАККИРЛАРИНИНГ ИЖТИМОЙ МЕРОСИДА ИЖТИМОЙ ХАМКОРЛИК МАСАЛАЛАРИ	
Худойбердиева А.Х. • "Ижтимоий-гуманитар фанлар" кафедраси ассистенти, ИДКТУ.....	160
ЗАМОНАВИЙ ИЖТИМОЙ ВА ИННОВАЦИОН ЁНДАШИШДА ЖАДИД МАЪРИФАТЛАРВАРЛАРИНИНГ ТУТГАН ЎРИНИ	
Бердиева Г.А. • т.ф.и., "Ижтимоий фанлар" кафедраси катта ўқитувчиси, БухМТИ	
Шоабдурахмонов Д.А. • "ТЖБТ" факультети 705•21 ТМЖ гуруҳи талабаси.....	162
O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA INNOVATSIYA VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	
Berdieva G.A. • t.f.n., "Ijtimoiy fanlar" kafedrasida katta o'qituvchisi, BuxMTI.....	164

1. Ergashuvchanlik

1. Agar hira qo'y ariqdan sakrab o'tsa, qolganlari unga ergashadi.

Yolg'iz qo'yni boshqarish, yetaklash muvkkul bo'lganligi sababli qo'ylar pada holida boqiladi. Bir qo'y o'z oridan boshqa qo'ylarni ham ergashirib yuradi. Majozda jamiyatdagi yetakchi, ziyoli insonlar qaysi yo'ldan yursa, boshqalar ham ularga ergashishi nazarda tutilgan.

- *Keyin har bir so'zni chertib-chertib shuni ham qo'shib qo'ydim: bir qo'y ariqdan sakrab o'tsa, qolganlari unga ergashadi. Mening gaplarimni eshitib bo'lguch, so'zga qo'lni tomonda kuydirib olgandek, shishilinch tortib qoldi. (Gazetadan)*

2. Serka ketidan qo'y bosar.

Serka - hichilgan, asta taka. Bunday echki qo'ylar podasini boshqarib, yo'l ko'rsatish vazifasini bajaradi. Jamiyatdagi abjur, chaqqon insonlar yo'lbo'shchi bo'lsa, omma yoki ma'lum jamoa unga ergashuvchi sanalishi nazarda tutilgan.

2. Tez ulg'ayuvchanlik

1. Qo'y tug'ar qo'zi bo'lar,

Il o'lmay o'zi bo'lar.

Qo'y tez ko'payadigan hamda ulg'ayadigan chorva mollaridan hisoblanadi. O'zbek sanadani bolajon bo'lganligi va farzandga bo'lgan mehr-muhabbat bu millat vakillarida chegara bilmasligi xususiyati, odatda, uy hayvonlaridan qo'yga qiyoslanadi. O'lada tug'uladigan farzand ulg'ayib o'z otasiga o'xshashi, uning xarakter-xususiyatlarini o'zida ifodalashi maqolda majozan ifodalangan.

3. Dolmly nazaratda bo'lish

1. Bir qo'yga pichoq.

Ikki qo'yga tayoq.

Qo'y yolg'izlikda yashashga ko'nmaydi, kun bo'yi ma'rab uy egalariga tinchlik bermaydi. Qo'yning yolg'izligi, uning hurkak bo'lishi, o'zini har yoqqa urishiga sabab bo'ladi va uni so'yish yoki boshqa bir podaga qo'shish afzal hisoblanadi. Shu sababli, odatda, qo'ylar pada holida boqiladi. Pada boshqaruvida esa tayoqqa ehtiyoj seziladi. Ushbu fikrni "Yolg'iz qo'yni haydashdan xudo saqlasin" maqoli engali ham daililash mumkin. Aslar davomida shakllangan tajribaga, kuzatish natijalariga tayangan xalq yuqoridagi kabi hikmatlarni qo'lagan. Majozan yolg'izlik ijobiy holat emasligi, hamjihatlik ustivor faziladligi, ammo jamoani boshqarish uchun qo'y intizom lozimligi uqirilgan. Sinonimlari: "Yolg'iz ot chiqemas yaxshi ot", "Ayrilganni ayiq yet, bo'linganni bo'ri" kabi.

4. Mahsulot manbayi

1. Naql qiyadan chiqadi, o'y bo'lmasa,

Kigiz qiyadan chiqadi qo'y bo'lmasa.

Naql - (arab.) xalq tomonidan to'qilgan avloddan avlodga o'tib kelayotgan og'zaki hikoya, rivoyat, qissa; b) hikoya qilish, bayon qilish; v) maqol ma'nosida [4,120]. Ushbu maqolda qo'y leksemasining "mahsulot manbayi" sifatidagi semasi realizatsiya, ya'ni qo'y bo'lmasa kigiz (kigiz — qo'y jumidan to'qiladigan, qalin junli mato) ham bo'lmaydi. Majozan hech narsa o'z-o'zidan sodir bo'lmasligi, uning asosida, albatta, bir sabab yotishi ifodalangan. Sinonimi: "Shamol bo'lmasa daraxtning uchi qurilmaydi".

2. Qo'y bo'lmasa, qiy bo'lmas.

Qiy I. Qo'y, echki yoki tuya qumalig'idan iborat go'ng qatlami. Qiy II. taqlidiy so'z, ba'zi qoshlar chiqaradigan tovushni bildiradi [4,88]. Qo'y bo'lmasa uning teragi, go'ngi ham bo'lmasligi ko'rsatilgan. Gulxaniyning "Zarbulmasal" asarida markur maqol quyidagicha keltirilgan.

- *Bu to'ngan tekis o'z osho'lar oshga tayyor, maslahat berishga aql kuchsiz, qadimgi ulag' lekularidan birga bir maqol qalibdirki, "Bir qo'y ko'rmagan bo'lak ham qiy ko'rgan odak". Bu to'nganing az rizmati, ko'p nimmati bo'lar. Har kim bu to'ngadan maruvvat tilabdur, go'yo to'ng'ochdin zarfida tilabdur... [9,54]*

3. Qo'yning qimmatini yangida,

Odan qimmatini o'zida.

Ma'lumki, qo'yning terisidan turli xil qimmatbaho kiyim-kechak namunalari tayyorlanadi. Qo'yning bahosi uning terisi, yangi bilan o'lchanadi. Mamlakatimizda ishlab chiqarilayotgan janning 95%, go'shtning qariyb 10% va qorako'l terilar qo'ychilikka to'g'ri keladi [3,188]. Shu tufayli ham qo'y yangi mahsulot manbayi sifatida katta ahamiyatga ega hisoblanadi. Inson qadr-qimmatini bevosita o'zi

namoyon etadi (ya'ni xulq-atvori, gap-so'zlari orqali). O'rini qanday tutishi ham ma'lum ma'noda jamiyadagi o'rini belgilab berishi uchun xizmat qiladi.

4. *Qo'y kerak bo'lsa, sanbulada qirg.*

Jun kerak bo'lsa mezonida.

O'zbekiston shahrida qo'ylar ikki marta bahorda va kuzda qiriladi, bundan tashqari 1 yoshda qo'zi qirgini o'tkaziladi [3,191]. Maqol – fikrni aniq ifodalashga qodir birlik sifatida, ushbu maqolda agar qo'yni yana boqmoqchi bo'lsang, sanbula (shamsiya yil hisobida oltinchi oyning nomi (22-avgust – 21-sentabr davriga to'g'ri keladi))da junini olish, agar jani kerak bo'lsa mezon (shamsiya yil hisobida yettinchi oyning arabcha nomi (22-sentabrdan 21-oktabr davriga to'g'ri keladi))da junini olish ma'qulligi ta'kidlangan.

"Qirg o'yoq" – yoz oyida qo'ylarning o'sib ketgan junlari qiriladigan oy sifatida ham talqin qilinadi [3,191].

5. Illatlarga tez chalinuvchanlik

1. *Mal' egazit bo'lsuz,*

Qo'y oqsoqir bo'lsuz.

Qo'y fiziologik jihatdan nozik jonivor sanaladi. Tezda jarohat olib, oqsoq yoki mayib bo'lib qolishi mumkin. Shu sababli qo'ylar har doim cho'pon nazoratida bo'ladi. Hayotda har xil inson bo'lib, birning odatini ikkinchisi takrorlamaydi. Shuningdek, besh qo'l harobar bo'lmaganidek, insonlar orasida ham yaxshi-yomon kishilar mavjud ekanligi ta'kidlangan.

2. *Yeyuviga chidatsang to'y qil,*

O'lariga chidatsang qo'y qil.

Maqolning asosiy xususiyati uning to'liq didaktik mazmun ifodalashidir. Ushbu maqol ham parda-nasihat ko'rinishida bo'lib, inson har qanday shing oqibatiga tayyor turishi lozimligi ifodalangan.

6. Hoylik

1. *Har kimsing bir o'yi bor,*

Xayolida ming qo'yi bor.

Inson yashar ekan, doimo yaxshi kunga umid bog'laydi, shu orzu-umid ilinjida harakat qiladi va bu harakatlari, albatta, bir kan samara berishiga ishonadi. Maqolda "Qo'y" leksemasi "hoylik", "moddiy ta'minlanganlik" kabi semalarni ifodalashga xizmat qiladi.

2. *Kelsa qasab tushiga tunda mingta qo'y kirar.*

Har bir kash egasi o'z hayot tarzidan kelib chiqib ish yuritadi va uning o'yida ham o'z kashi bilan bog'liq muammo va yechimlar aks etadi. Ma'nodoshlari: "Har kimsing bir o'yi bor, Xayolida ming qo'yi bor", "Ko'ngil o'yga to'yaydi, bo'yi qo'yga".

3. *Ming qo'ylikning ishi bir qo'ylikka tashibdi.*

Hayotda tez-tez tarqib ketilgan holatlar to'y berib turishi mumkin. Hech narsa abadiy emaslighi, qonuniyatlar o'zgarib borishiga tushinish, ko'nikish lozimligi ta'kidlangan. Maqolda oddiy insonlar ham bu zilda eng kerakli shaxsqa aylanishi mumkin, degan fikr mavjud. Sinonim va variantlari: "Qirg o'liping ishi bir eshakkiga tashibdi", "Qirg eshakkining ishi bir eshakkikka tashibdi". Ushbu fikrlar "Padshoni hali tang bo'lsa gadoni atarar, Gadoni hali tang bo'lsa, hiloni atarar" (hido – to'g'ri yo'l, haq yo'l) [7,256] maqolida ham qayratilgan.

4. *Ming qo'y beradigan yigitning peshomasida bir qo'yning izi bo'lar.*

Ushbu maqolda va'da berib, uning ustidan chiqadigan, bir so'zli, lafzi hakol insonlar ulug'langan. Bunday kishilarning hajargan ishi, qiladigan amaliga qarab qanday insonligini bilib olish mumkinligi ifodalangan.

5. *Torta torta yesang toy ortirasun,*

Qo'yu qo'yu yesang, qo'y ortirasun.

Mazkur maqolning birinchi qismida toy leksemasining "yuksak mavqe", "ulug'voqlik" semalari realizatsiya bo'lib, "yuksak mavqega erishtirish" tushunchasi mavjudligi ko'rsatilgan. Ikkinchi qismida esa qo'y leksemasining "hoylik", "martaba" ma'nolari ifodalanganligi kuzatildi. Ota-bobalar yoshlarga tamushni yaxshi o'tkazish yuzasidan ta'lim berar ekanlar, har bir sohada tejamkorlikka rioya qilish zarurligini, aks holda moddiy qiyinchiliklarga duchor bo'lib qolish muqarrarligini uqtirganlar: "Qirib yesang qirg kungu yetadi, O'yib yesang o'n kungu yetadi. *Tosug'ni yesang, bir yeysan, Tuzamini yesang ming yeysan*", "So'g'ib ichsang ming kundik, so'yib yesang bir kundik", "Kallakliq boqsang qirg yilga yetadi. *Ko'marib vosang – bir tilva*"; "Soilasang, ming kundik, soilasang, bir kundik" [7,505].

7. Xayr-haraka

1. Barakali qo'ning so'ygani

Chumchuq'i ham qo'y bo'lar.

Xalq maqollariidagi qo'y obrazi insonlarning kundalik hayot tarzi, fe'i-atvori, illat va fazilatlarini ifodalashga ham xizmat qiladi. Ushbu maqolda o'zbek xalqi orasida qadimdan saqlanib kelgan e'tiqodiy tushunchalardan birining ifodasi mavjud. Xalqimiz bo'ri insonlarning qo'lini barakali, tabarruk deb hisoblab, qo'yini "Baraka qo'li [8,26]" kishilarga so'ydirishadi, "ular so'ygani qo'yning go'sht-yog'i barakali bo'ladi", "bunday qasoslar chumchuq so'ysa ham qo'yning barakasini beradi", degan umidda ishon qildilar.

2. Yetim qo'zi arasang, og'zi-burning moy etar.

Yetim bola arasang, og'zi-burning qon etar.

Ushbu maqol xalq kuzatuv asosidagi xulosalarga tayangan. Yetim qo'zi arab ru'zq'orning moyga to'lishi, yetim bolaning zahmati qiyin kelishi ta'kidlangan.

- *Hijji baba o'z o'rniga o'lib menga qaradi: - Hijj padarlar nat, muloym shupargi. "Yetim qo'zi arasang, og'zi-burning moy etar, yetim o'g'lon arasang og'zi-burning qon etar" deganlar. Sen haromi kelgandan hayon do'lon- darogohimdan baraka ko'rib, tokyudan birar kun tinchim qolmasi [5,36].*

- *Yetim qo'zi arasang, og'zi-burning moy etar, yetim o'g'lon arasang og'zi-burning qon etar [1,20].*

- *Demolar "Yetim qo'zi arasang, og'zi-burning yog' etar, yetim bola arasang og'zi-burning qon etar" - deb bekarga aytalmagan [9,34].*

- *Yetim o'g'lon arasang og'zi-burning qon etar, yetim qo'zi arasang, og'zi-burning moy etar [2,39].*

8. Ojizlik

1. Bir bo'ri o'lgani bilan qo'ylar omon yashalmay.

"Qo'y" leksemasi yuvvosh, hosilkor, og'ir, vazmin bo'lish bilan bir qatorda aksariyat maqollarda ojizlik ramzi sifatida ham uchraydi. Bo'ri qo'yning dushmani, uning bo'lishi qo'yning sotirjamligiga rahna soladi. Hayonda yovuz kimsalar bo'riga; yaxshi, yuvvosh, oqla'ngil insonlar esa qo'yga nisbatlanadi.

2. Bo'ri bor bo'lsin desang,

Qo'y but bo'lmas.

Bo'riga rahm qilgan cho'pon, natijada o'z qo'ylaridan ajrab qolishi nazarda tutilgan. Bo'ri xalq og'zaki ijodi namunalarini (ertak, masal, masal)da yovuzlik ramzi sifatida ifodalandi. U podadagi qo'ylarni har kun bitta-bitalab bo'g'izlayveradi, shunda qo'ylar hech qachon but, ya'ni butun, to'liq bo'lmaydi. Maqolda zolim kimsalarni omon saqlash esatiga rahmdil, sejjil insonlar boy berilishi e'timoligi ta'kidlangan. Variantlari: "Bo'riga rahm qilsang, qo'yning sho'ri qariydi". Bo'ri bor ekan, qo'yga hech qachon omonlik yo'q. "Bir bo'ri o'lgani bilan qo'ylar omon yashalmay". Sinonimlari va ma'nodoshlari: "Tulkiga rahm qilsang, tovug'ingdan ajraysan"; "Erikiga qo'yusang so'jami, yotib ichar go'jami"; "G'aribni ko'rsang - ber, so'jami ko'rsang - se"; "Ursang, boyya ham kaltak o'tadi, yulqisang, yoqasi ham yiriladi [7,75]."

3. Bo'ri qarisa ham bitta qo'yga kuchi yetadi.

Maqolda dushmanga beparvo bo'lish yaramsizligi, har doim hushyorlikda umr kechirish lozimligi uqitilgan. Variantlari: "Bo'ri qarisa ham bir qo'y olar kuchi bor", "Bo'ri qarisa ham bitta qo'yga kuchi yetar".

4. Yo'g'ir qo'yini bo'ri yor.

Yakka qo'yning podadagi qo'ylarga qaraganda bo'riga yem bo'lish xavfi yuqori. Sababi yakka qo'y himoyasiz, ojiz bo'ladi.

5. Qo'y qarg'daki bo'riga o'tmas.

Ushbu maqol oqali himoyasiz, ojiz insonlar kuchlilar qarshisida ojiz, chorasiz ahvolga tushishi ko'rsatilgan.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Ahmad S. Jimjilik. - Toshkent: G' G'ulom nomidagi adabiyot va san'at nashriyoti, 1989. - B. 20.

2. Gulxaniy. Zarbulmasal va g'azallar. - Toshkent: O'zSSR Davlat badiiy adabiyoti, 1958. - B. 39.

3. Maquodov I., Jo'rayev J.Y., Amirov Sh.Q. Chorvachilik asoslari. Samarqand: "Zarafshon" nashriyoti, 2013. B. 191.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Ahmad S. Jimjitlik. – Toshkent: G'. G'ulom nomidagi adabiyot va san'at nashriyoti, 1989. – B. 20.
2. Gulxaniy. Zarbulmasal va g'azallar. – Toshkent: O'zSSR Davlat haqiqiy adabiyoti, 1958. – B. 39.
3. Maqulov L., Jo'rayev J.V., Aminov Sh.Q. Chortachilik asoslari. Samarqand: "Zarafshon" nashriyoti DK, 2013. B. 191.

4. Жўраев Б. Ўзбек халқ мақоллари шаклланишининг лингвистик жослари ва прагматик хусусиятлари. – Т.: Академизер, 2019. – 221 б.
5. Ўзбек тилининг иккиди лугати. Икки жилдик. I-жилд. А-Р. – Москва: Рус тили. 1981. – Б. 120.
6. Ўзбек тилининг иккиди лугати. Икки жилдик. I-жилд. А-Р. –Москва: Рус тили. 1981. – Б. 88.
7. G'ulom G'. Shum bola. – Toshkent: Yangi yul avlodi, 2016. – B. 36.
8. Кошгаров М. Туркий сўзлар девони (Девону луғоти турк). Уч томлик. I том. – Тошкент: Ўзбекистон ССР Филлар академияси нashрияти, 1960. – Б. 500. Кошгаров М. Туркий сўзлар девони (Девону луғоти турк). Уч томлик. II том. – Тошкент: Ўзбекистон ССР Филлар академияси нashрияти, 1961. – Б. 428. Кошгаров М. Туркий сўзлар девони (Девону луғоти турк). Уч томлик. III том. – Тошкент: Ўзбекистон ССР Филлар академияси нashрияти, 1963. – Б. 468.
9. Шонакудов Ш., Шорихмедов Ш. Хўяматнома. – Тошкент, 1990. – Б. 505.
10. Шонакудов Ш., Шорихмедов Ш. Маълумар маълуми (Ўзбек маълумарининг иккиди лугати). – Тошкент: Ўзбекистон маълумар энциклопедияси Давлат илмий нashрияти, 2001. – Б. 26.
11. Шўхрат. Отин лағлатма. Т.А. Уч жилдик. Иккинчи жилд. Т.: G'.G'.nomidagi adabiyot va san'at nashriyoti. 1970. – B. 54.

"ALPOMISH" DOSTONIDA QO'LLANGAN BA'ZI DIALEKTALIZMLAR XUSUSIDA

Savonqulova L. – 2-kurs magistr, NevDPI

Аннотация: In this article, we discuss about folklore and its related terms, and words related to the dialect are highlighted.

Dostonlar og'zaki ijro qilinishligi bois unda so'zlashuv tiliga, shavaga xos birliklar faol qo'llanadi. Xususan, o'zbek xalq og'zaki ijodining yorqin namunasi hisoblangan "Alpomish" dostonida ham shavaga xos so'zlar ko'plab uchraydi.

«Alpomish» dostonidagi dialektizmlarni o'zbek adabiy tiliga qiyoslash asosida ularni quyidagi guruhlariga ajratdik:

1. Leksik dialektizmlar ma'lum bir hududdagi xalq tiliga mansub bo'lgan, ma'lum narsa va predmetlarning mahalliy atamasidir.

2. Leksik-fonetik dialektizmlar.

3. Leksik-grammatik dialektizmlar.

Quyida "Alpomish" dostonida qo'llangan dialektizmlarni ko'rib o'tamiz.

Podsho bir-o'vut so'rab vordi (A. 286).